

Vaasan ammattikorkeakoulun lukuvuoden 2006-2007 avajaiset torstai 7.9.2006

Rehtori Jouko Paaso

Hyvät opiskelijat ja henkilökunta, hyvät naiset ja herrat
Mina damer och herrar, ladies and gentlemen
Tervetuloa, välkommen, welcome!

Vaasan ammattikorkeakoulun kokeiluvaiheen alusta tuli 1.8.2006 kuluneeksi kymmenen vuotta. Pohjana ammattikorkeakoululle oli vahva historia: yhteensä Vaasassa on annettu jo noin 150 vuotta tekniikan koulutusta, 100 vuotta kaupallista koulutusta ja useita kymmeniä vuosia terveydenhoito- ja sosiaalialan koulutusta. Pohjana ammattikorkeakoululle oli viisi oppilaitosta: Vaasan teknillinen oppilaitos, Vaasan kauppaoppilaitos, Vaasan hotelli- ja ravintola-alan oppilaitos, Vaasan terveydenhuolto-oppilaitos sekä Vaasan kotitalous- ja sosiaalialan oppilaitos. Teknillistä oppilaitosta lukuun ottamatta oppilaitokset jakautuivat 1.8.1999 tapahtuneen vakinaistamisen yhteydessä ammattikorkeakouluun ja 2. asteen oppilaitoksiin. Vakinaistamisen yhteydessä Vaasan ammattikorkeakoulun vahvuusiksi todettiin mm. monialaisuus, monikielisyys ja kansainvälisyys sekä korkea teknologinen taso. Ammattikorkeakoulun kehittäminen useasta erilaisesta oppilaitoksesta on ollut haastava ja sitkeyttä vaativa työ, josta kuuluu kiitos koko henkilöstölle.

Vaasan ammattikorkeakoulu on tuottanut kymmenen toimintavuoden aikana noin 3000 nuorisosteeseen ja noin 500 aikuiskoulutuksen amk-tutkintoa. Kun valmistuneista sijoittuu 70 % Pohjanmaan alueelle, toiminnallamme on ollut merkittävä alueellinen vaikutus. Taloustutkimuksen tekemässä vuoden 2006 korkeakoulujen imago tutkimuksessa Vaasan ammattikorkeakoulun imago on kehittynyt suotuisasti. Ammattikorkeakoulumme imagollisina tukijalkoina voidaan tutkimuksen perusteella pitää koulutusalojen monipuolisuutta ja kansainvälisyyttä, joissa saavutettiin erinomainen arvosana. Näitä tukee hyvä tiedonsaanti www-sivuilta. VAMK:n sijoitus kokonaisarvosanan perusteella oli 14. 29 ammattikorkeakoulun joukossa – Seinäjoki oli 12., Keski-Pohjanmaan amk ja SYH molemmat sijalla 20. Kaikkien 50 korkeakoulun joukossa Suomessa VAMK oli sijalla 27, jossa oli parannusta edellisvuoteen nähden 11 sijaa.

Paljon positiivista on jo saatu aikaan, mutta paljon on toiminnassa vielä kehittämistäkin. Vuoden 2005 tunnuslukujen valossa Vaasan amk:n tutkinto-opiskelijoiden keskeyttämistä oli huolestuttavan korkea. Ryhmäohjauksen edelleen kehittäminen on keskeyttämisten vähentämisessä yksi avaintekijä, mutta suurin vaikutus keskeyttämisten vähenemiseen lienee kuitenkin keinoilla, joilla sisään tulevan opiskelija-aineksen motivaatiotasoa voitaisiin kohottaa. Koulutusprosessin laadun parantaminen, mm. kurssipalautteiden systemaattisella hyödyntämisellä, sekä aikuiskoulutuksen kehittäminen, esimerkkinä ajasta riippumatonta opiskelua tukevien työkalujen käyttöönotto, ovat jo käynnistettyjä toimenpiteitä, jotka tulevat vaikuttamaan keskeyttämistä laskemiseen.

Vuonna 2005 määrittelimme Vaasan ammattikorkeakoulun arvoiksi: asiantuntemus, asiakaslähtöisyys, kestävä kehittäminen sekä toisten kunnioittaminen. Koko ammattikorkeakoulun ydinkyvykkyyksien hyödyntäminen tuottamaan lisäarvoa alueelle, erityisesti yrityksille, on tärkeä tavoite. Toimialojen synergiahyötyjen ja yhteisten arvojen saaminen käytännössä toimimaan ovat tulevien vuosien suuria haasteita. Vaasan ammattikorkeakoulussa tehdään Korkeakoulujen arviointineuvoston laatuauditointi vuoden 2008 keväällä. Lähiaikoina VAMK:ssa otetaan tähän liittyen käyttöön kaikissa toiminnoissa tasapainotettuun tuloskorttiin pohjautuva tulosjohtaminen.

Konkreettisenä lähivuosien tavoitteena on koko ammattikorkeakoulun toiminnan keskittäminen Palosaaren kampukselle, jolloin tiloihin liittyviä oleellisia toiminnallisia etuja voitaisiin paremmin sisäisesti hyödyntää, synergiaedut ja yhteiset tilajärjestelyt Vaasan yliopiston kanssa tulisivat helpommin saavutettaviksi, edellytykset tiedepuistoyhteistyölle paransivat oleellisesti sekä yhteiset tilajärjestelyt SYH:n kanssa, esimerkiksi hoitotieteisiin liittyen, mahdollistuisivat. Tavoitteena on myös toiminnallisen yhteistyön vahvistaminen muiden korkeakoulujen ja toisen asteen oppilaitosten kanssa. Erityisesti Vaasan yliopiston kanssa on mahdollista päästä pitkällekin meneviin toimintojen integrointeihin, työnjakoihin ja organisoitumismalleihin. Koulutusohjelmiin liittyvän työnjaon parantaminen lähiammattikorkeakoulujen

kanssa on myös tavoitteena. Luetellut toimenpiteet toteuttavat kaikki Vaasan ammattikorkeakoulun vastausta Opetusministeriön esittämiin Suomen korkeakouluverkon tehostamistarpeisiin.

Ammattikorkeakoululain mukaan ammattikorkeakoulujen tehtävänä on harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä. Vaasan amk:ssa tämä tarkoittaa T&K-volyymien olennaista kasvattamista: nyt se on 7,5 % opettajien henkilötyövuosista, kun ammattikorkeakouluissa keskimääräinen luku on 18,8 %. Opetusministeriön esittämän tavoitteen mukaan 25% opettajien henkilötyövuosista tulisi käyttää v. 2009 T&K- toimintaan. T&K-painotteisia opettajavirkoja tullaan Vaasan amk:ssa lisäämään määrätietoisesti, taloudellisten resurssien sallimissa puitteissa. Sisällöllisesti yhteistyö Vaasan yliopiston ja muiden tiedepuistokumppaneiden kanssa tutkimus- ja kehitystoiminnassa on avainasemassa.

Tällä hetkellä Vaasan ammattikorkeakoulu on ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrässä maan ammattikorkeakoulujen vertailussa kolmannella sijalla. Syksyn 2006 alkaessa läsnä olevia, päätoimisia ulkomaalaisia tutkinto-opiskelijoita on yhteensä 273. Suurimmat kohdemaat viimeaikaisten rekrytointilukujen valossa ovat Kiina ja Afrikan valtioista Ghana ja Nigeria. Ensi vuonna vieraskielisten ohjelmien yhteishaku tulee muuttamaan hakujärjestelmää ja rekrytointitapoja olennaisesti siten, että hakeminen tapahtuu sähköisesti ja yhdenmukaisin perustein koko maassa. Tavoitteena VAMK:ssa on, että painotus siirtyy nykyisistä kohdemaista lähemmäksi, eli Eurooppaan. Kansainvälisen opiskelijavaihtotoiminnan lähtökohtana on ammattikorkeakouluopiskelijoiden sekä elinkeinoelämän tarpeiden ja hyödyn mahdollisimman hyvä huomioon ottaminen. Tämä tarkoittaa syvempää yhteistyötä, yhteisiä projekteja sekä opettaja- ja opiskelijavaihtojen kehittämistä niiden avulla.

Mina damer och herrar!

Det är redan tio år sedan början av Vasa yrkeshögskolas försöksstadium. Att bygga upp yrkeshögskola på flera olika läroverk har varit ett arbete som har varit utmanande och krävt uthållighet, och allt detta har lyckats tack vare hela personalen. Det är mycket som har åstadkommit redan, men det återstår mycket med att utveckla operationer vidare. Kvalitet och flexibilitet vid utbildningsprocessen, samt förminskning av avbrytandet av studier, förhöjning av volym- och kvalitet på forskning och utveckling samt utvecklande av den internationella verksamheten och att förbättra dess lokala effektivitet kräver skärskild uppmärksamhet. Att utnyttja synergien vid utvecklandet av verksamhetsområden samt att få de gemensamma värdena att fungera i praktiken utbjuder stora utmaningar för framtiden.

Vasa yrkeshögskola vill behålla den svenskspråkiga utbildningen kraftig också i fortsättningen, för att vi anser, att stöda den tvåspråkiga utbildningen är av stor betydelse för regional effektivitet, men också för att förbättra möjligheter av resursfördelning för de svenskspråkiga utbildningsprogram som är mindre till studerandeantalet. Trots att VYH och SYH ofrånkomligen nu går till administrativt fristående samarbetsarrangemang, skall vi utveckla vårt samarbete också med SYH, till exempel med att sträva till att sammanföra undervisningen i hälsovård till gemensamma lokaliteter på Brändö. Också håller vi på med att intensifiera vårt samarbete med Hanken inom den svenskspråkiga utbildningen. Strukturuomvandling inom högskolesektorn har skapat påfrestning på regionalt vågade utspel. Jag önskar att vi också inom den svenskspråkiga utbildningen inom ramen för högskolesamarbetet i Vasa kommer fram till en arbetsfördelning som hos Utbildningsstyrelsen skall betraktas som innovativ och som skall garantera en livskraftig fortsättning av 2-språkig högskoleutbildning även i framtiden i Vasa. Detta anses av speciellt betydelse här, för att det finns många högskoleenheter och alla utbildningsprogram är inte särskilt dragningskraftiga.

Ladies and Gentlemen

It is a decade since Vaasan ammattikorkeakoulu, University of Applied Sciences, embarked on its temporary trial period. Building up a University of Applied Sciences based on several separate institutions has been challenging and required endurance, a work for which I wish to express my appreciation for the whole

personnel. Much has already been achieved, but much remains to be developed in our operations. In particular, special attention has to be paid to quality and flexibility in the educational process, reducing of dropout rate, increasing of volume and quality of research and development, in addition to development of international operations and improvement of its regional impact.

Hyvät kuulijat

Korkeakoulujen rakennekeskustelu on aiheuttanut painetta suunnitella erilaisia integroitumis- ja yhteistyöratkaisuja joka puolella Suomea, myös Vaasassa. Erityisessä vaaravyöhykkeessä nykyisissä tehostamispaineissa ovat pienet koulutusohjelmat ja –yksiköt, joiden vetovoima opiskelijarekrytoinnissa ei ole kovin hyvä. Vaasassa on kokoonsa nähden paljon korkeakouluyksiköjä, eivätkä kaikki koulutusohjelmat ole kovin vetovoimaisia. Opetusministeriö on antanut ymmärtää, että rakennekehityksessä on tilaa erilaisille alueellisille ratkaisuille; lisäksi se toivoo uusia innovatiivisia ja realiteetit huomioonottavia ratkaisuja. Vaasan ammattikorkeakoulu pitää erityisesti yhteistyötä Vaasan yliopiston kanssa ensisijaisena; tätä ollaan kehittämässä sekä koulutuspolku- ja yhteistyösopimuksen että yhteisen neuvottelukunnan kautta. Uskon, että korkeakoulutuksen säilymiselle Vaasassa vahvana myös tulevaisuudessa on eduksi, jos uskallamme itse esittää Opetusministeriölle rohkeita ja innovatiivisia työnjako- ja yhteistyöratkaisuja. Mielestäni on ylipäänsä ensiarvoista, että päätäntävalta tulevissakin korkeakouluratkaisuissa säilyy Vaasassa.

Esimerkkinä innovatiivisista työnjakoratkaisuista voisi olla esimerkiksi tekniikan alan soveltuvien koulutusohjelmien työnjako, jossa ammattikorkeakoulu hoitaisi kandidatin koulutuksen ja yliopisto maisteritason – kuitenkin duaalimalli säilyttäen ja sen periaatteita noudattaen. Olemme valmiit tällaista yhteistyötä edellyttäviin neuvotteluihin, koulutusohjelmien muutoksiin - ja mahdollisesti tarvittavaan kaupankäyntiinkin. Edellytyksenä hyvin sujuvalle yhteistyölle Vaasan yliopiston kanssa on välillämme vallitseva hyvä yhteistyöilmapiiri ja nähdäkseni yhteinen visiomme korkeatasoisesta osaamiskeskuksesta, joka on paitsi globaalisti kilpailukyinen, palvelee erityisesti Vaasan kehittymistä maakuntakeskuksena ja seutukunnan veturina. Tulevaisuuden yhteistyöratkauksissa Vaasan yliopiston ja ammattikorkeakoulun välillä tulee selkeänä tavoitteena olla win-win-tilanne, jossa yksi plus yksi on enemmän kuin kaksi.

Vaasan ammattikorkeakoulussa näemme, että elinkeinoelämän tarpeet ja yhteisen aluestrategian huomioivan vahvan osaamiskeskuksen kehittäminen Vaasan korkeakoulukampukselle on kaikkien Vaasan korkeakouluyksiköiden yhteinen etu. Elinkeinoelämän vahva tilanne Vaasassa juuri nyt ei saa tuudittaa hyvänolon tunteeseen, vaan pikemminkin antaa haasteen kehittää tulevaisuuden innovaatioiden kehittymistä palveleva osaamiskeskittymä korkeakoulujen aluestrategiassa määritellyillä painoaloilla. Vaasan tiedepuiston toteuttaminen on aluestrategiassa määritelty kärkihankkeeksi. Toivon Vaasan kaupungin konkreettista sitoutumista tiedepuistohankkeeseen; myös valtiovallan suuntaan tämä olisi selkeä signaali, että vaasalaisen korkeakoulutoiminnan kehittämiseen ollaan valmiita alueella laajasti sitoutumaan.

Toivotan kaikille menestyksellistä lukuvuotta!

Jag önskar er alla ett framgångsrikt läsår!

I wish you all a very successful Academic Year!
